

Zmiany w prawie spółek

Nowy kodeks spółek handlowych obowiązuje od 1 stycznia 2001 r. Wprowadził on kilka nowych instytucji oraz zobligował niektóre grupy przedsiębiorców do dokonania zmian w już działających spółkach.

Potrzeba dokonania zasadniczych zmian w obszarze prawa regulującego tworzenie i działanie spółek zrodziła się po transformacji ustroju gospodarczego. Podstawy działania dla prywatnych podmiotów gospodarczych stworzyła ustawa z 1988 r. o działalności gospodarczej. W tym samym roku powstał też projekt ustawy o spółkach handlowych. Niestety, nie został on skierowany jako rządowa inicjatywa ustawodawcza do Sejmu RP. Nowym bodźcem do reformowania prawa handlowego był zapis art. 68 Układu Europejskiego z 1991 r. ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi, który nakładał obowiązek zbliżenia ustawodawstwa Polski do wspólnotowego (m.in. prawa spółek). Od tego czasu powstawa-

ły kolejne komisje i zespoły do spraw prawa spółek handlowych, odbywały się konferencje, seminaria i długie dyskusje. Wreszcie w lipcu 2000 r. Sejm uchwalił ustawę kodeks spółek handlowych.

● Spółka cywilna i jawna

Zgodnie z art. 26 § 4 ksh spółki cywilne, których dochody netto ze sprzedaży towarów lub świadczenia usług w każdym z dwóch kolejnych lat obrotowych osiągnęły równowartość w walucie polskiej co najmniej 400 000 euro, mają obowiązek rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym jako spółka jawna. Zgłoszenie powinno zawierać: firmę, siedzibę i adres spółki, przedmiot działalności spółki, nazwiska i imiona współników oraz ich adresy, nazwiska i imiona osób, które są uprawnione do reprezentowania spółki i sposób reprezentacji.

Zgłoszenia dokonuje się na urzędowych formularzach. Do zgłoszenia należy dołączyć umowę spółki oraz notarialnie poświadczone wzory podpisów osób uprawnionych do reprezentowania spółki. Wniosek o zarejestrowanie w KRS powinien być

złożony do 31 marca 2001 r. Koszty przekształcenia ponoszą przedsiębiorcy. Wpisanie spółki jawnej do KRS kosztuje 1000 zł, a oprócz tego 500 zł trzeba zapłacić za obligatoryjne ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Koszty prowadzenia spółki jawnej na ogół są wyższe niż spółki cywilnej. Przede wszystkim wspólnicy są zobowiązani do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Wspólnicy spółek cywilnych o dochodach niższych niż wskazane powyżej do 31 marca 2001 r. zmienić formę prowadzenia przedsiębiorstwa. Jedną z możliwości jest odrębna rejestracja każdego ze współników jako osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą (do końca 2001 roku ewidencję osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą prowadzi nadal gminy). Ustawodawca, chcąc zwiększyć atrakcyjność prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki jawnej, wprowadził subsydiarną odpowiedzialność współników, co oznacza, że wierzyciele spółki mogą prowadzić egzekucję z majątku współnika dopiero wtedy, gdy egzekucja z majątku spółki jest bezskuteczna.

TerMap

pierwszy graficzny rejestrator polowy

Umożliwia:

- rejestrację danych z totalstation
- wizualizację pomiarów na tle mapy lub rastra
- tworzenie rysunku mapy w czasie pomiaru
- obliczenia kontrolne i pomiarowe w terenie

Zastępuje szkicownik, rozszerza możliwości totalstation, umożliwia niestandardowe pomiary i obliczenia, pozwala na kontrolę pomiarów natychmiast po ich wykonaniu.

cena zestawu: 2900 + VAT

MAPTERNET

Mapternet Sp z o.o.

ul. Biała 3, 00-895 Warszawa, tel/fax (0-22) 654 54 47, 620 90 11 wew. 146

TerMap oferujemy na kieszonkowym komputerze dużej mocy Compaq Aero 1550

● Spółka partnerska i komandytowo-akcyjna

Zupełną nowością w kodeksie spółek handlowych jest spółka partnerska. Wspólnikami-partnerami w tej spółce mogą być tylko osoby fizyczne uprawnione do wykonywania wolnych zawodów. Odpowiedzialność partnera w spółce jest ograniczona. Nie ponosi on odpowiedzialności za zobowiązania spółki w związku z wykonywaniem zawodu przez pozostałych partnerów czy też błędy osób zatrudnionych przez spółkę, które podlegały kierownictwu innego partnera. Wolne zawody wymieniono w art. 88 ksh, ale pozostawiono furtkę wolnym zawodom wymienionym w innych ustawach (art. 87 § 1 ksh). Zawód geodety pretenduje do roli wolnego zawodu, ale niestety obecnie, wobec braku stosownych regulacji prawnych, przedsiębiorcy geodezyjni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej w tej formie.

Inną nowością wprowadzoną przez kodeks jest spółka komandytowo-akcyjna. Jest to spółka osobowa, w której za jej zobowiązania wobec wierzycieli co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczeń, a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem. Idea utworzenia tej spółki była taka, żeby umożliwić pozyskanie kapitału poprzez emisję akcji małym i średnim przedsiębiorcom. Zamyśl wydaje się słuszny, ale jak będzie wyglądała praktyka?

● Spółka z o.o.

Wiele zmian dotyczy także spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Najistotniejszy jest wymóg podwyższenia kapitału zakładowego do 50 000 zł oraz minimalnej wysokości udziału do 500 zł. Zgodnie z regulacją zawartą w art. 624 ksh spółki z o.o. istniejące w dniu wejścia w życie ustawy oraz spółki zgłoszone do sądu rejestrowego przed dniem ogłoszenia ustawy, w terminie trzech lat od tego dnia mają dokonać podwyższenia kapitału zakładowego do wysokości co najmniej 25 000 zł oraz spełnić wymogi dotyczące minimalnej wartości udziału, zaś najpóźniej w terminie pięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy kodeks spółek handlowych mają uzupełnić wysokość kapitału zakładowego do sumy 50 000 zł. Wprowadzono konstrukcję „spółki w organizacji”, co w zasadzie wymuszała praktyka. „Spółka w organizacji” powstaje z chwilą zawarcia umowy spółki oraz określenia zasad jej reprezentacji. Kodeks nakłada obowiązek zgłoszenia przez zarząd nowo powstałej spółki z o.o. do właściwego urzędu skarbowego poprzez złożenie odpisu umowy ze wskazaniem daty i numeru rejestracji w KRS. Rozszerzono kompetencje wspólników spółki z o.o., m.in. poprzez ustanowienie wymogu uchwały wspólników przy braku odpowiedniego postanowienia w umowie dla rozporządzenia prawem lub zaciągnięcia przez zarząd zobowiązań do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego.

Uregulowano stosowaną już w praktyce instytucję podwyższenia kapitału zakładowego ze środków spółki.

Uprawniono wspólnika do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą, umową spółki lub jej interesami.

● Spółka akcyjna

Wiele zmian w nowym kodeksie dotyczy spółek akcyjnych. Najważniejsze to: podwyższenie minimalnego kapitału zakładowego do kwoty 500 000 zł, uregulowanie prawa użytkowania i zastawu na akcjach, poszerzenie i doregulowanie instytucji umorzenia akcji z rozróżnieniem umorzenia dobrowolnego i przymusowego, zniesienie komisji rewizyjnej w przypadku tej spółki i wprowadzenie obligatoryjności tworzenia rady nadzorczej. Natomiast radzie nadzorczej przyznano kompetencje do powoływania i odwoływania członków zarządu.

● Łączenie i podziały spółek

Zupełnie nowe są regulacje dotyczące łączenia, podziału i przekształceń spółek, które wyniknęły z potrzeb obrotu gospodarczego. W zakresie łączenia się spółek w drodze przejęcia lub przez zawiązanie nowej spółki, dopuszczalne jest łączenie się spółek kapitałowych między sobą, spółek kapitałowych ze spółkami osobowymi (przy czym spółka osobowa nie może być spółką przejmującą ani nowo zawiązaną), spółek osobowych między sobą (tylko zawiązanie spółki kapitałowej). Łączenie spółek ma się opierać na planie połączenia. Podziały są możliwe jedynie w przypadku spółek kapitałowych. Dozwolone są cztery sposoby podziału spółek kapitałowych: przez przejęcie, przez zawiązanie nowych spółek, przez przejęcie i zawiązanie nowej spółki, przez wydzielenie. Zasady wstępowania spółek powstałych wskutek podziału w prawa i obowiązki spółki podzielonej regulować ma plan podziału. Przekształcenie spółki ma się opierać na planie przekształcenia. Dozwolone są następujące zmiany: spółki kapitałowej w osobową, spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową, spółki osobowej w kapitałową, spółki osobowej w inną spółkę osobową. Wydaje się, że nowy kodeks spółek handlowych przede wszystkim dostosował przepisy prawne do potrzeb rynku oraz bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

W związku z wymogiem wynikającym z art. 26 § 4 ksh
zgłaszania do rejestracji spółek cywilnych
w Krajowym Rejestrze Sądowym w terminie do dnia 31 marca 2001 r.

Geodezyjna Izba Gospodarcza

oferuje pomoc w zakresie:

- udzielenia szczegółowych informacji na ten temat,
- przygotowania wymaganej dokumentacji,
- ustalenia właściwego Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego,
- udostępnienie oraz pomoc w wypełnieniu wniosku o rejestrację oraz załączników.

Prosimy o kontakt z biurem:
Geodezyjna Izba Gospodarcza
ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa
tel./faks (0 22) 827-38-43
e-mail: biuro@gig.org.pl

Anna Głuszczyńska
Biuro GIG